

Dr. Gönczöl Lászlóné

Gondolatok H. Dobos Mária: *Átívelő hidak* című könyvéről

(Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület, Pilisvörösvár, 2014.)

Léleküdtető könyv olvasásába kezdtem a karácsonyi ünnepek alatt. Kedves kolléganóm, H. Dobos Mária, esztergomi szerző *Átívelő hidak* című könyve kellemes kikapcsolódást és hasznos kulturális információkat jelentett a hosszabb téli estékre.

Már a szerző hasonló stílusban készült, első kötete is (Kereszt-utak. Élet-novellák. 2008) kiváltotta elismerésemet: a gazdag, életrajzi elemekkel átszótt tartalom, az író széleskörű műveltsége, könnyed hangneme, oldott, kötetlen, közvetlen kifejezőmódja folytatódik a második kötetben is.

Nehéz lenne műfajilag pontosan meghatározni a könyvben található – elsősorban prózai szövegek – karakterét. Található benne több könyvismertető, nekrológ, önálló tanulmány, szabad gondolat, irodalmi blokk, történelmi lecke, helytörténeti tájékoztató, pedagógiai vonatkozású eszmefuttatás, felnőtteknek és gyermekeknek való mese. A szerteágazó tartalmakat azonban egységes művé olvasztja össze a minden írásban benne rejtőző **szerző** számtalan kulturális kötődése, érdeklődése, sokoldalú személyisége. Külön kiemelendő a felhasznált irodalom gazdagsága, korrektsége, pontossága és rámutató jellege.

Az első oldalak elolvasása után, Vércse tanár úr képeslapjait nézegetve szinte magunknak is kedve támad átkelni a HÍD-on, amely a szerzőket, a szomszéd városokat, Esztergomot és Párkányt, az itt lakókat, forrasztja egyggyé, valamint közös történelmünket szimbolizálja. Kőhídgyarmat falumonográfiájának elolvasása tovább fokozza érdeklődésünket a túlparton található szomszédvárak iránt azzal a summázattal: gazdag az olyan régió, ahol a helyi polgárok ilyen felelősséggel őrzik múltjuk eseményeit, emlékeit, hagyományait. Péntes Istvánra emlékezve egy szép vers ragadja meg az olvasót goethei mélységével; s emlékezteti az elmúlásra „a túlsó partot látó révülés” képének felidézésével. A Tíz mindhalálig könyvem című írás azt bizonyítja, hogy létezik még mai világunkban is igényes olvasó. Egyben nyugtalaná teszi a bizonytalanság: Hogyan lehetne beletáplálni ezt a fajta nívót, színvonalat a megmaradt olvasóközönség, a globalizálódó világ, s főleg a fiatal korosztály érdeklődésébe?

Ide kívánczik a Váczi Mihály prózáját felelevenítő kis írás is, amely kevésbé ismert terület

még az irodalomban jártas szakemberek számára is. Ezzel kapcsolatban Simon István tézise: „Váci Mihály prózai hagyatéka (mely ma is feltáratlan és kidolgozatlan) segíteni fogja még az utánunk jövő nemzedékeket is” szintén kérdések feltevésére sarkall: Vajon lesz-e, aki a költő irodalomtörténeti helyét tisztázza? Lesz-e még a téma iránt érdeklődő? Kell-e ma nekünk egyáltalán Váczi Mihály?

A „történelmi blokk” érdekes fejezete Perényi Zsigmondnak, Kárpátalja egykori kormányzójának röpké bemutatása, 1937–1944 között végzett, szinte ismeretlen politikusi, közéleti tevékenysége. Az írás apropóját a feleség, Eleanor Perényi 2003-ban kiadott önéletrajzi könyvének elolvasása, illetve az ahhoz írt korabeli kritika adta. H. Dobos Mária ebben a fejezetben érintettsége révén vállalkozik olyan összefüggések feltárására, amelyek együttesen segítik ennek a kevésbé feltárt időszaknak, illetve ezen történelmi epizódnak a pontosítását.

Az ugyancsak informatív és kultúratörténeti szempontból is figyelemre méltó Zichy Mihályportré a könyv egyik legérdekesebb írása. Jóra való alaposággal, érdeklődést keltően tárja fel a festő kalandos életútját, kötődéseit, ráirányítja a figyelmet művei művészi értékeire, mintegy forrásként szolgálhat az érdeklődők számára Zichy korabeli kapcsolatrendszerének, a cári Oroszország iránti érdeklődésének, festői életművének mélyebb feltárásához.

Hosszasan lehetne még méltatni a kisebb-nagyobb „Marika-írásokat”, amelyek a szerző igazi önmagát adják: esztergomi lokálpatrióta, helyi és más neves, felsőfokú intézmények tanára, a magyar őstörténeti kutatás elkötelezettje, eredményes pályázatíró, a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület önkéntese, az orosz nyelvoktatás metodikájának neves szakembere, a Felvidék, Erdély és Kárpátalja jó ismerője, a magyar és nemzetközi gasztronómia érdeklődő kutatója, közeli és távoli eledelék értője és készítője, az ételek alapanyagainak ismerője, felhasználója, a tradicionális és egészséges táplálkozás leleményes és csintalan mindentudója.

Aki időt szán a könyv elolvasására, biztosan gazdagodik; meríthet és tanulhat H. Dobos Mária ismeretgazdagságából, műveltségéből, széles látóköréből, életszeretéből, aktivitásából, derűjéből, humanizmusából, termékenységéből, fiatalokat megszügyenítő lelkesedéséből, optimizmusából.

Kedves Marika! Örülök, hogy ismerhettelek, várom további írásaidat. Isten éltesen sokáig!

Győr, 2016. január

A szerző ny. tanár, az „Emelj fel emlék!” Alapítvány elnöke. nelli1@freemail.hu